

گذری بر زندگی امام خمینی (ره)

۱۴ خرداد ۱۳۶۸، امام خمینی (ره) بزرگمردی که نمادی از فضیلت های اخلاقی و عرفانی بود، چشم از جهان فروبست.

۱۴ خرداد ۱۳۶۸، امام خمینی (ره) بزرگمردی که نمادی از فضیلت های اخلاقی و عرفانی بود، چشم از جهان فروبست.

خبرگزاری مهر، گروه استان ها - اسرا درویش: گاهی تاریخ در دل خود نام هایی را حمل می کند که نه فقط در یک جغرافیا، که در وسعتی جهانی پژواک دارند. یکی از این نام ها بی تردید «روح الله الموسوی الخمينی» است؛ فقیه و عارفی که برخلاف تصور زمانه، دین را از حاشیه زندگی به متن جامعه آورد و سیاست را از بند مصلحت های استکباری رها نمود. ایشان نه با شمشیر، که با سخن، نه با قدرت موروثی، که با اراده توده ها، امپراتوری ای دیرپا را به زانو درآوردند و معمار نظامی شدند که امروز با عنوان «جمهوری اسلامی» شناخته می شود.

در سی و ششمین سالگرد رحلت ایشان، هنوز مردم ایران و بسیاری از ملت های مسلمان، غم فراقشان را با خود حمل می کنند؛ اما در عین حال، راه ایشان، کلام ایشان و آرمان های ایشان همچنان زنده و پرشور ادامه دارد.

زندگی نامه و دوران جوانی

امام خمینی (ره) در ۳۰ شهریور ۱۲۸۱ هجری شمسی (۲۰ جمادی الثانی ۱۳۲۰ قمری)، در شهر خمین، در خانواده ای روحانی و متدین دیده به جهان گشودند. پدرشان، آیت الله سید مصطفی موسوی، از روحانیون بانفوذ منطقه بود که در سال های کودکی روح الله، توسط عوامل حکومت قاجار ترور شد. مادرشان نیز بانویی اهل تقوا و علم بود و در تربیت فرزندان خود اهتمام فراوان داشت.

روح الله نوجوان، تحصیلات خود را در مکتب خانه های محلی آغاز کردند و سپس در سن ۱۹ سالگی راهی حوزه علمیه اراک و سپس قم شدند. در قم، شاگرد برجستگانی چون آیت الله عبدالکریم حائری یزدی، آیت الله شاه آبادی (استاد عرفان و اخلاق)، و آیت الله خوانساری شدند و در مدت کوتاهی به مرجعیتی علمی و اخلاقی در حوزه دست یافتند.

ابعاد علمی و عرفانی

امام خمینی (ره) نه تنها فقیه و اصولی، بلکه عارف و فیلسوفی برجسته بودند. آثار علمی ایشان چون تحریرالوسیله، کتاب البیع، شرح حدیث جنود عقل و جهل، و آداب الصلوة، نشان از تسلط ایشان بر ابواب مختلف علوم اسلامی دارد، اما آن چه اندیشه امام (ره) را متمایز می کرد، پیوند عمیق ایشان میان معرفت عرفانی و مسئولیت اجتماعی بودند.

در عرفان، امام (ره) از پیروان مکتب ابن عربی و ملاصدرا بودند، اما برخلاف عارفان منزوی، معتقد به حضور فعال در جامعه و ایفای نقش در تعیین سرنوشت انسان ها بودند. اخلاق فردی، ساده زیستی، تهجد و مراقبه، بخش جدایی ناپذیر زندگی روزمره اش بودند.

آغاز نهضت اسلامی

ورود امام (ره) به عرصه سیاست، از سال های ابتدایی دهه ۱۳۴۰ و در اعتراض به لایحه انجمن های ایالتی و ولایتی آغاز شدند، اما نقطه عطف مبارزات، مخالفت صریح ایشان با تصویب لایحه کاپیتولاسیون در سال ۱۳۴۳ بود؛ سخنرانی تاریخی ایشان در این باره، منجر به دستگیری و تبعیدشان به ترکیه شد.

امام خمینی (ره) پس از مدتی اقامت در بورسا (ترکیه)، به نجف اشرف منتقل شدند. در این شهر مقدس، ایشان با تدریس درس خارج فقه و صدور پیام های سیاسی، نهضت را زنده نگه داشتند. در سال ۱۳۵۷ و هم زمان با اوج گیری اعتراضات مردمی، با اصرار ساواک و فشار رژیم بعث عراق، از نجف اخراج و به پاریس رفتند.

اقامت در نوفل لوشاتو

اقامت امام (ره) در نوفل لوشاتو (حومه پاریس) تنها چند ماه طول کشید، اما در این مدت کوتاه، با بهره گیری از رسانه ها و ارتباط گسترده با خبرنگاران بین المللی، صدای انقلاب ایران به گوش جهانیان رسید. مواضع شفاف، پاسخ های قاطع و رفتار متواضعانه امام (ره)، تصویر یک رهبر معنوی و انقلابی را برای جهانیان ترسیم کرد.

بازگشت تاریخی و پیروزی انقلاب

۱۲ بهمن ۱۳۵۷، امام (ره) پس از ۱۵ سال تبعید به میهن بازگشتند. ورود ایشان به تهران، با استقبال بی سابقه ای مواجه شد که بیش از سه میلیون نفر در آن حضور داشتند. ۱۰ روز بعد، در ۲۲ بهمن، انقلاب اسلامی به پیروزی رسید و حکومت پهلوی فروپاشید.

تأسیس نظام جمهوری اسلامی

به پیشنهاد امام (ره)، در ۱۲ فروردین ۱۳۵۸، فراندوم تعیین نظام برگزار شد و با رأی ۲/۹۸ درصدی مردم، جمهوری اسلامی تثبیت شد. در ادامه، تدوین قانون اساسی، تأسیس مجلس خبرگان، شورای نگهبان، سپاه پاسداران، جهاد سازندگی، بنیاد مستضعفان و نهادهای دیگر، با هدایت و نظارت ایشان انجام شد.

دوران دفاع مقدس

جنگ تحمیلی عراق علیه ایران در سال ۱۳۵۹، آزمونی دشوار برای انقلاب نوپا بود. اما امام (ره)، با روحیه ای شگفت انگیز، مردم را به دفاع مقدس فراخواندند و با سخنان پرشورش، انگیزه ای مضاعف در رزمندگان ایجاد کردند. فتوای معروف ایشان مبنی بر جنگ جنگ تا رفع فتنه از عالم، سنگ بنای مقاومت هشت ساله شد.

وصیت نامه سیاسی-الهی

امام خمینی (ره) در سال های پایانی عمرشان، وصیت نامه ای سیاسی-الهی نگاشتند که پس از رحلتشان قرائت شد. در این متن بی نظیر، بر اصولی چون استقلال، عدالت اجتماعی، حمایت از مستضعفان، پرهیز از اشرافی گری، و ضرورت حفظ روحیه انقلابی تأکید شده است. وصیت نامه امام (ره)، منشوری است برای نسل های آینده در مسیر حفظ نظام اسلامی.

رحلت و واکنش جهانی

در شب ۱۳ خرداد ۱۳۶۸، امام (ره) پس از یک دوره بیماری دار فانی را وداع گفتند. فردای آن شب، میلیون ها ایرانی، در حالی که در سوگ فرو رفته بودند، به خیابان ها آمدند و در مراسمی کم نظیر، پیکر ایشان را تشییع کردند. شخصیت های جهانی، رهبران نهضت های مقاومت و مردم مسلمان از شرق تا غرب عالم، پیام های تسلیت و همدردی ارسال کردند.

میراث امام (ره)؛ از خمین تا قدس

امام خمینی (ره)، با همه ابعادشان، پدیده ای منحصر به فرد در جهان اسلام بودند. اندیشه های ایشان نه تنها ایران را دگرگون کرد، بلکه جنبش های اسلامی در لبنان، فلسطین، بحرین، یمن و حتی آمریکای جنوبی را نیز الهام بخشید. تأکید ایشان بر «اسلام ناب محمدی» و مقابله با «اسلام آمریکایی» همچنان کلیدواژه گفتمان مقاومت است.

امام خمینی (ره) فراتر از یک رهبر سیاسی یا مرجع دینی، معمار هویتی نوین برای ملت ایران بودند؛ هویتی بر پایه ایمان، عدالت، مقاومت و عزت. ایشان با نفوذ کلمه، عمق اندیشه، صداقت رفتار و شجاعت تصمیم، الگویی از رهبری معنوی را پایه گذاری کردند که امروز نیز منبع الهام برای ملت هاست.

در سالگرد ارتحال ایشان، لازم است نه فقط از ایشان یاد کنیم، بلکه اندیشه هایشان را بخوانیم، سبک زندگی شان را درک کنیم و بر همان مسیر روشن، با عزمی دوباره گام برداریم.